

Mødet den 8. Februar 1912.

Fraværende: Mikael Johansen og Magnus Nielsen.

1. (J. Nr. 507---1911). Skrivelse fra Skattedepartementet om, at der er tilstaaet »Kvindehjælpen«
Fritagelse for at svare Ejendomsskyld af Ejendommen Matr. Nr. 1320 g af Bygrundene.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 23¹⁵—1911). Aarsberetning for **Børnekliniken i Møllestien** for 1911.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 503—1911). Skrivelse fra Bestyrelsen for **Guldbryllupsasylet** angaaende dets Indtægt i 1911.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 330—1911). Forslag til **Overslag over Aarhus Købstadkommunes Indtægter og Udgifter** i Aaret 1912—13. — 2. Behandling.

Til Forslaget var fremkommet følgende Ændringsforslag og Andragender:

Ad Konto I 1. a. Forslag fra Budgetudvalget om at optage Løn til en Stadsgartner, 2000 Kr.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto I 2. b. 1. Forslag fra Simonsen, Marinus Petersen og Moustén om, at Skatteop-

kræverne forbliver staaende i den Lønklasse, hvori de nu staar, 12. Klasse, og at Sportlerne for Optræning bibeholdes efter de samme Regler som hidtil, dog maaske saaledes, at det Antal Beløb, der nu af hver skal indkasseres uden særligt Vederlag, kan nedsættes, naar Optrævernes Antal øges, eller der eventuelt kan tilstaaes de nuværende Optrævere, hvis Indtægt nedbringes, en Erstatning beregnet efter Gennemsnittet af deres Sportlers Beløb i de sidste 5 Aar, hvorfor der foreligger Regnskab. — Anbefalet af Budgetudvalgets Flertal saaledes, at Optræverne forbliver i 12. Lønklasse, og at der gives hver af de 8 Optrævere 3 Øre for hvert Beløb, han indkasserer ud over 5000 Beløb, samt at der endvidere gives de nuværende Optrævere et særligt Tillæg, saaledes at de ikke gaar tilbage i Sportelindtægt, naar denne beregnes efter Gennemsnittet for Aarene fra $\frac{1}{4}$ 1907 til $\frac{1}{4}$ 1911. Dette særlige Tillæg bortfalder dog efterhaanden i Forhold til, hvad den fra Kvitte- ringerne stammende Indtægt maatte stige.

Simonsen anbefalede det af Budgetudvalgets Flertal stillede Forslag. Man havde ikke anset det for heldigt helt at gaa bort fra den delvise Sportellønning, der efter Gennemsnittet for de fire sidste Aar udgjorde omved 500 Kr. pr. Optræver. Naar der nu blev ansat 3 ny Optrævere, vilde de alt ansatte Optræveres Sportelindtægt gaa ned, men skønt Udvalgets Flertal ikke kunde anerkende denne Indtægt som en fast Indtægt, Optræverne havde juridisk Krav paa, og skønt Optræverne til Pension kun svarede af 200 Kr. af disse Indtægter, var Forslaget dog stillet saaledes, at Indtægtsnedgang vilde undgaas for de alt ansatte Optrævere. I og for sig var Skatteoptrævernes Løn ikke høj, naar man saa hen til, at der gik

mange Penge gennem deres Hænder, men man havde jo besluttet ikke i Aar at røre ved Lønregulativet.

M i k a e l J o h a n s e n udtalte, at Budgetudvalgets Mindretal, Formanden og Taleren, ikke kunde tiltræde Flertallets Forslag, netop fordi Skatteopkræverne var betroet mange Penge. Saa-danne Folk skulde man ikke sætte i Fristelse. Mange kommunale Arbejdere f. Eks. ved Belysningsvæsenet havde vist efter den i Fjor vedtagne Lønreform mere end Skatteopkræverne. Ganske vist vilde de alt ansatte Opkrævere faa Erstatning for Tab i Sportellønningen, men de vilde dog ikke opnaa det samme som ved at blive oprykket i 9. Lønklasse, saaledes som foreslaaet i Budgetforslaget. Forholdene var nu ganske anderledes, end da Sportellønningen blev indført, saa der var ingen Anledning til at beholde denne Lønningsform mere. Taleren kunde derfor anbefale, at Skatteopkræverne kom til at staa i 9. Lønklasse.

M o u s t e n hævdede, at Flertallets Forslag var bedre end Mindretallets. Efter det første vilde Begyndelseslønnen blive 1700 Kr., men efter det sidste kun 1600 Kr.

S a m u e l s e n ansaa Flertallets Forslag for det bedste. Han vilde gerne vide, hvilke af Belysningsvæsenets Arbejdere, der i lige Stillinger var lønnede bedre end Skatteopkræverne.

M i k a e l J o h a n s e n antog, at Hr. Møller senere vilde gøre opmærksom paa dette Forhold. Opkræverne vilde sikkert foretrække Mindretallets Forslag.

M a r i n u s P e t e r s e n pegede paa, at Opkrævernes Begyndelsesløn efter Flertallets Forslag vilde blive større end efter Mindretallets, og at

Sportellønningen var en Spore til at anstrenge sig. Der kunde i dette Tilfælde slet ikke drages Sammenligning med Lønreformen, fordi denne ikke omfattede Lønninger, der svarede til dem, der her var Tale om.

Budgetudvalgets Flertals Forslag vedtoges.

Ad Konto III. Forslag fra Magnus Nielsen, Mikael Johansen, J. C. Petersen, Møller, Carl Laursen, N. Joh. Laursen og Jul. Andersen om, at det opførte Tilskud til Kommunens Hjælpekasse bliver nedsat med 15000 Kr. til 60000 Kr. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Mindretal, Mikael Johansen.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ganske henholde sig til sine Udtalelser ved Budgettets 1. Behandling. Forslaget var blevet stillet for ikke at forhøje Tilskudet mere end nødvendigt. Aarhus var med Tilskud til Hjælpekassen langt højere oppe end nogen anden Kommune og vilde, hvis der nu blev bevilget 75000 Kr., være oppe paa et Tilskud af 1 Kr. 35 Øre pr. Indbygger. Samtidig vilde Statens Tilskud blive mindre. Forslaget var ikke stillet, fordi man ikke havde Hjerte for de fattige, men fordi det drejede sig om offentlige Midler, som man havde Pligt til at røgte forsvarligt.

F o r m a n d e n havde været noget tvivlende i denne Sag, men da hele Hjælpekassens Bestyrelse androg om et endnu højere Beløb, og da Kassen dels overtog Understøttelsen af en Del Enker fra Fattigvæsenet, foruden at den tabte adskilligt ved Forlystelsesskatten, kunde han gaa med til at bevilge de 75000 Kr. Fra Kassens Bestyrelse var der indkommet et Andragende om at lade hele Kommunens Andel i Forlystelsesskatten overgaa til Hjælpekassen. Naar der nu blev

bevilget et Tilskud paa 75000 Kr., vilde dette Andragende antagelig dermed bortfalde.

S i m o n s e n udtalte, at man her var ved det Forslag, der skulde markere Højres Stilling i den kommunale Politik. Hvis Hjælpekassen blev berøvet de 15000 Kr., vilde det ikke betyde noget videre med Hensyn til Skatteprocentens Stigen og Falden eller til den økonomiske Situation overhovedet. Naar dette Forslag om at berøve de fattige 15000 Kr. skulde være Højres Mærkesag ved denne Budgetbehandling, vilde han dog ikke betænke sig paa at betegne det som et »Spjat«, der kun var beregnet paa at vise Vælgerne, at Højre dog sad i Byraadet. Dersom Raadet fulgte dette Forslag, vilde det være en Nedsættelse af Tilskudet paa mindst 7000 Kr. En saadan Fremgangsmaade midt i Vinterens Hjerte, mens Arbejdsløsheden var stor, vilde være saa enestaaende, at sikkert ikke det mest konservative Byraad vilde gaa med dertil. Kassens Bestyrelse havde enstemmigt andraget om et yderligt Tilskud paa 25000 Kr. Forlystelsesskatten berøvede Kassen 7000 Kr., saa naar Flertallet nu anbefalede at forhøje Tilskudet med 15000 Kr., var den egentlige Forhøjelse kun 8000 Kr. Dette var saa rimeligt, at det under Hensyn til Tiderne ikke kunde være mindre. Bemærkelsesværdigt var det, at de Herrer N. Joh. Laursen og Jul. Andersen var Medforslagsstillere. Man havde her den sædvanlige Historie om Præsten og Leviten, der gik fordi, om igen. I Fjor understøttede Kassen 520 Kvinder, hvoraf den største Del var Enker, nogle fraseparede eller forladte, med ialt 37000 Kr. For indeværende Aar var der paa dette Omraade en ret stærk Stigning, og Kassens Bestyrelse gik ud fra, at der til disse faste Understøttelser vilde medgaa

henimod et halvt Hundrede Tusinde Kroner. Fik disse Mennesker ikke denne Understøttelse, vilde de blive nødt til at henvende sig til Fattigvæsenet, hvorved de vilde blive Kommunen langt dyrere. Der vilde altsaa, naar de faste Understøttelser blev fraregnet, være ca. 25000 Kr. tilbage til Understøttelse af mere tilfældigt værdig trængende, og dette Beløb kunde ikke kaldes nogen svimlende Sum til dette Øjemed. Antagelig vilde der ikke blive Flertal for Ændringsforslaget, ja end ikke alle Antisocialister vilde vel stemme derfor.

M i k a e l J o h a n s e n tvivlede ikke om, at Flertallets Forslag vilde blive vedtaget. Ændringsforslaget skulde aldeles ikke markere Højres Stilling; men Højre saa ingen Grund til, at Tilskudet skulde være 2—3 Gange større i Aarhus end i nogen anden Købstad. Han skulde skænke Hr. Simonsen Ordet »Spjat«; ved Behandlingen af et andet Ændringsforslag skulde han maaske vende tilbage til dette Udtryk. Forøvrigt skulde den Bevilling, der her var Tale om, slet ikke anvendes i denne Vinter. Til at hjælpe de arbejdsløse havde man Arbejdsløshedskasserne.

M a r i n u s P e t e r s e n bemærkede, at som Forholdene havde stillet sig de senere Aar, var den Hjælp, der kunde ydes gennem Arbejdsløshedskasserne, ikke tilstrækkelig. Denne Hjælp hørte nemlig op efter en bestemt Tids Forløb, og en Del af de arbejdsløse kunde derfor meget vel faa Hjelpekassen behov. Det vilde være fuldt forsvarligt at bevilge de 75000 Kr.

O l e s e n gjorde gældende, at Spørgsmaalet var ikke, om man havde Raad til at bevilge disse Penge, men om man havde Raad til at lade være. Langt den største Del af Beløbet gik til at holde ældre Enker borte fra Fattigvæsenet, til de i 60 Aars

Alderen kunde faa Alderdomsunderstøttelse. Af denne blev²⁸ Halvdelen refunderet af Staten, saa disse Enker vilde ved den Fremgangsmaade blive langt billigere for Kommunen. Han kunde varmt anbefale at bevilge 75000 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n skulde gerne indrømme, at Beløbet let kunde blive brugt, selv om det var 5—6 Gange saa stort.

S i m o n s e n hævdede, at det var en Erfaring, at der herskede mere Nød i nogle Byer end i andre og mere i store Byer end i mindre. Den Statistik angaaende Tilskudene i de forskellige Byer, som Hr. Mikael Johansen benyttede, var vist noget forældet. Indtil i Fjor havde man haft 10000 Kr. opført til ekstraordinær Arbejdsløshedshjælp, og dette Beløb vilde være blevet udbetalt, hvis Landstinget ikke havde nægtet de vedkommende Love. En Del af de Mennesker, der skulde have nydt godt af disse 10000 Kr., vilde sikkert behøve Hjælp af Hjælpekassen, som der derfor var endnu mindre Grund til at berøve de 15000 Kr.

M ø l l e r bemærkede, at hvis det var næsten umuligt at administrere Kassen, dersom den ikke fik de 15000 Kr., saa maatte der være betydelig flere trængende i Aarhus end i andre Byer. I Odense blev der kun ydet det halve af, hvad der blev ydet her, og ligeledes meget mindre i København og Frederiksberg. Hvis man havde Raad dertil, og hvis Skatteprocenten ikke var større end i andre Byer, saa kunde man nok være godgørende; men naar man ikke havde Raad, maatte man lade være. Det vilde vist heller ikke være umuligt at administrere Hjælpekassen forsvarligt med 60000 Kr. Taleren syntes ikke, Hr. Simonson havde Ret til at kalde dette Ændringsforslag

for Højres Mærkesag. Han anbefalede Ændringsforslaget, som han ansaa for fuldt forsvarligt.

M i k a e l J o h a n s e n oplyste, at det var den sidst offentliggjorte Statistik, han havde benyttet. København gav et forholdsvis langt mindre Tilskud, og der var Socialdemokraterne ved Hjælp af deres radikale Venner dog i Flertal. Til alle humane Formaal var Aarhus langt højere oppe med Tilskud end andre Byer. I og for sig vilde han langt hellere give til Arbejdsløshedskasserne, som dog hvilede paa et rigtigt Princip, Hjælp til Selvhjælp.

O l e s e n udtalte, at det var et Spørgsmaal, om Odense og København havde indført den Reform at overflytte Enker i 55 Aars Alderen fra Fattigvæsenet til Hjælpekassen, saaledes at de kunde faa Alderdomsunderstøttelse ved 60 Aars Alderen. I Virkeligheden var det derfor meget tvivlsomt, om Aarhus ydede det største Tilskud til disse Mennesker.

S i m o n s e n forstod godt, at Hr. Møller henviste til Frederiksberg, hvor Højre dominerede, men hvor Styret ogsaa var derefter. I Fjor nægtede Frederiksberg Kommunalbestyrelse et højere Tilskud til Hjælpekassen, og Højres Ordfører i denne Sag udtalte, at Folk kunde gaa til Fattigvæsenet. En lignende Udtalelse var faldet her i 1890erne, da en Højremand ved Behandlingen af et Forslag om Tilskud til Hjælpekassen udtalte, at det vilde være at snyde Fattigvæsenet.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto VI 1. a. Forslag fra Simonsen, Moustén og Marinus Petersen om, at Refusionen fra Havnen af Udgift til Politiet bliver forhøjet med 3000 Kr. til 8000 Kr. — Tiltraadt af Bud-

getudvalgets Flertal; Mindretallet, Formanden, forbeholdt sig sin Stilling.

Simonsen kunde anbefale Forslaget, fordi 5000 Kr. sikkert ikke svarede til den Udgift, Havnen paaførte Aarhus Kommune. Politimesteren mente, at Polititilsynet ved Havnen mindst kostede 10000 Kr., men Udvalgets Flertal vilde dog gaa en Mellemvej og kun foreslaa 8000 Kr.

Mikael Johansen var i det sjældne Tilfælde at være enig med Hr. Simonsen, idet han kunde anmode alle om at stemme for Forslaget. Refusionen burde være endnu højere, da Tilsynet utvivlsomt kostede adskilligt mere end 8000 Kr.

Formanden maatte forbeholde sig Havneudvalgets og sin egen Stilling til Forslaget, da det ikke var lykkedes at faa dette drøftet i Havneudvalget. Det var ikke let at træffe Grænsen mellem den Polititjeneste, der blev foranlediget af Havnen, og den øvrige Tjeneste. Hvis der kun skulde gives Refusion for den Polititjeneste, der udøvedes paa det egentlige Havneterræn, vilde 5000 Kr. nok være rigelig, men noget anderledes vilde det vel nok stille sig, hvis der tillige skulde regnes med den Tjeneste, der var foranlediget af Havnen i dennes Nærhed. I sidste Tilfælde vilde det hele blive et Skøn. Da der var Tale om Oprettelse af et særligt Havnepoliti, vilde det sikkert være bedst at vente med at forhøje Refusionen. Vilde Byraadet imidlertid nu opføre Refusionen med 8000 Kr. og risikere, at det senere maatte antage en anden Mening, naar Sagen var blevet behandlet i Havneudvalget, skulde Taleren ikke have noget derimod.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto VI 5. Forslag fra Simonsen, Moustén og Marinus Petersen og fra Udvalget for

Sygehusene om, at der optages 400 Kr. til Anskaffelse af en Pullmotor. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto VIII 6. b. 1. Forslag fra Magnus Nielsen om, at den foreslaaede Udgift til Anlæg af ny Renovationsplads i Mølleengen maa blive forhøjet med 600 Kr. paa Grund af et af Loddens Forpagter stillet Erstatningskrav. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto X 1. Forslag fra Simonsen, Moustén og Marinus Petersen om, at Begravelseskantoret bliver passet af en 1. Klasses Assistent som hidtil. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Flertal.

Simonsen udtalte, at efter Budgetforslaget og Kirkegaardsbestyrelsens Forslag var Begravelseskantorets Pasning fordyret med 600 Kr. straks stigende til 1800 Kr. Udvalgets Flertal mente imidlertid ikke, at Kantorets Vigtighed var saa stor og dets Virksomhed saa omfattende, at denne Stigning kunde motiveres dermed. Begravelseskantoret kunde nok passes af en 1. Klasses Assistent, saa Flertallet saa ingen Grund til at gøre nogen Forandring. Kommunebogholderen havde hidtil formelt staaet som Kantorets Leder, men havde erklæret, at han de senere Aar ikke havde beskæftiget sig med denne Administration.

Mikael Johansen anbefalede, at Begravelseskantorets Leder blev sat i 4. Lønklasse og blev kaldet Kontorbestyrer. Det var en veltjent Mand, som i 20—21 Aar havde tjent Kommunen, og som nok kunde fortjene Forfremmelsen.

Formanden kunde slutte sig til Hr. Mikael Johansens Udtalelse. Det var en offentlig Hemmelighed, at der var Tale om Assistens Houl-

berg, som havde været i Kommunens Tjeneste i over 20 Aar. Det vilde sikkert være urigtigt at lade denne Løjlighed gaa bort til at give Houlberg et Tillæg. I det hele taget blev det med Begravelseskontoret forbundne Arbejde vist under- vurderet noget, skønt det var ret kompliceret og af stor Betydning. Han henstillede, at indgaa et Kompromis ved at sætte Begravelseskontorets Leder i 6. Lønklasse med Titel af Kontorbestyrer.

Jakob Jensen bemærkede, at det var Højres Princip at faa saa mange overordnede Embedsmænd som muligt, og at der, naar det gjaldt det, ikke var Tale om at spare. Det var ganske mærkeligt, at man vilde sammenligne Bestyreren af Begravelseskontoret med Bestyreren af Skattekontoret. Der begravedes gennemsnitlig 3 Lig om Dagen, saa der var ikke Spor af sund Fornuft i en saadan Sammenligning. Begravelseskontoret gav ikke mere Arbejde, end at det udmærket kunde bestyres af en 3. Klasses Assistent. Hvis man spurgte Kæmnerkontoret derom, vilde det indrømme dette. Han maatte derfor anmode Byraadet om at følge Forslaget om at blive ved den bestaaende Ordning. Naar Vedtægten for Begravelsesvæsenet skulde til 2. Behandling, vilde han stille Forslag i den Retning. Der var ved denne Budgetbehandling ved at indsnige sig 2 Bestemmelser, nemlig om Forhøjelse af Kontorbestyrerens og Overgraverens Lønninger, som først burde ind i Lønregulativet. Taleren havde troet, at man kunde vente med at tage Stilling til disse 2 Forslag til 2. Behandling af Begravelsesvæsenets Vedtægt, men var dette ikke Tilfældet, vilde han spørge Formanden, om den foreslaaede Løn til Overgraveren var vedtaget med Vedtagelse af Begravelsesvæsenets Budget, for skulde det være

Tilfældet, vilde han bede Formanden om Tilladelse til at stille Forslag om, at Overgraverens Løn blev nedsat til dens tidligere Størrelse. Naar man havde et Lønregulativ, burde det først forandres, forinden Løntillæg kunde komme frem paa Budgettet.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Budgettet kun var et Overslag, der ikke var bindende længere, end til Byraadet tog en anden Bestemmelse.

Mikael Johansen var glad ved, at Hr. Jakob Jensen anerkendte, at Højre altid vilde være med til at lønne Folk efter deres Fortjeneste. Han mente, at Hr. Marinus Petersen ikke kunde andet end stemme for at sætte Bestyreren af Begravelseskontoret i 4. Lønklasse, da han som Medlem af Kirkegaardsbestyrelsen havde været med til at foreslaa det.

Marinus Petersen havde i Kirkegaardsbestyrelsen protesteret imod, at Bestyreren af Begravelseskontoret skulde kaldes Kontorchef, hvad der havde været paa Tale. Der var blevet hævdet, at Titelen ikke kostede Penge, men det vilde den alligevel efter Talerens Mening komme til. Grunden til, at han ikke havde udtalt sig imod den hele af Kirkegaardsbestyrelsen foreslaaede Ordning med Hensyn til Kontorbestyreren, var, at denne havde overværet det paagældende Møde. Det havde sikkert været mere taktfuldt, om dette ikke havde været Tilfældet. Taleren havde anset det for fuldt forsvarligt at give Overgraveren en højere Løn, naar han, som man den Gang antog, skulde passe 2 Kirkegaarde, og han desuden ikke maatte befatte sig med Ekstraarbejde som Bedemand. Overgraverens Gerning var endelig fuldt saa an-

strengende som at sidde paa et Kontor allerhøjest 6 Timer om Dagen.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto X 1. Forslag fra Budgetudvalget om, at Andel i Stadsgartnerens Løn udgaar her, og at hans fulde Løn optages paa Kontoen for Byens Bestyrelse i Almindelighed.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto X 4. Meddelelse fra Formanden om, at det foreslaaede Beløb, 1550 Kr., til 2 Vandopstandere paa Søndre Kirkegaard (med Vand- og Kloakledning) vil kunne udgaa. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Vedtoges.

Ad Konto XII 1 c 1 og 1 c 7. Forslag fra Magnus Nielsen, Mikael Johansen, J. C. Petersen, Møller, Carl Laursen, N. Joh. Laursen og Jul. Andersen om, at der maa blive optaget paa Budgettet Løn til Underbrandinspektøren, 300 Kr., og til Uniformsgodtgørelse til samme, 50 Kr. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Mindretal.

Mikael Johansen anbefalede Forslaget og bemærkede, at de foreslaaede Beløb var de samme, som hidtil havde været opført til disse Øjemed. Brandkommissionen havde i Henhold til bestaaende Love og Vedtægter med fuld Ret ansat en Underbrandinspektør, som selvfølgelig burde lønnes. Forslaget skulde vel imidlertid af personlige Grunde slaas ned; man havde jo engang faaet noget imod Brandkorpset. Antagelig skulde Underbrandinspektøren ikke gøre Arbejdet gratis, fordi en anden havde tilbudt dette.

Formanden sluttede sig til Forslaget. Selv om der var Vanskeligheder med Hensyn til Besættelsen af Stillingen, burde denne selvfølgelig lønnes.

Simonsen havde en anden Mening om, hvorvidt vedkommende Mand var lovlig ansat som Underbrandinspektør, og den Mening kunde være lige saa god som Hr. Johansens. Byraadet havde ingen Pligt til at bevilge disse Penge. Brandkommissionens Flertal, som havde antaget vedkommende, havde intet Hensyn taget til Byraadet, saa det var rimeligt, at det selv kom til at betale, hvis det vilde have den Mand. Taleren vidste ikke, hvad Hr. Mikael Johansen sigtede til med Udtalelsen om personlige Grunde, men hvis det var Taleren, der sigtedes til, maatte han hævde, at han aldrig havde været med til noget, der kunde hæmme Brandvæsenets Virksomhed. »Frynserne« havde man derimod ingen Brug for.

Mikael Johansen skulde ganske ærligt sige, at han mente, det var af personlige Grunde mod Kaptajn Springborg, man havde stillet sig som sket overfor Brandvæsenet. Hr. Simonsen turde næppe sige, at dette ikke var sandt. Socialdemokraterne var nu engang ikke i Flertal i Brandkommissionen, men dennes Flertal tog sikkert lige saa meget Hensyn til dens Mindretal, som Byraadets Flertal tog til dets Mindretal.

Formanden paatalte, at der skulde være stemt efter personlige Grunde.

Jakob Jensen udtalte, at Stigningen af Brandvæsenets Udgifter fra 20000 Kr. i 1899 til 43000 Kr. paa nærværende Budget ikke vidnede om, at Brandvæsenet var blevet tilsidesat.

Mikael Johansen syntes, Hr. Jakob Jensen samtidig skulde oplyse, hvor meget Skolevæsenets Budget var steget i samme Tidsrum.

Jakob Jensen mente, at der saa ogsaa burde foretages en Sammenligning med Stigningen

i Antallet af Skolebørn og Antallet af Brandsvende.

Begge Forslag forkastedes.

Ad Konto XII 4. i. Forslag fra Magnus Nielsen, Mikael Johansen, J. C. Petersen, Møller, Carl Laursen, N. Joh. Laursen og Jul Andersen om, at det sædvanlige Bidrag til Brandinspektørforeningens Blad maa blive ydet ogsaa fremtidig. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Mindretal.

Se nedenfor.

Ad Konto XII 4. i. Forslag fra Simonsen, Moustén og Marinus Petersen om, at den foreslaaede Udgift, 850 Kr., maa blive nedsat med 50 Kr., det Beløb, som Kontingentet til Brandinspektørforeningen andrager. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Flertal.

Simonsen anbefalede Forslaget og udtalte, at Budgetudvalgets Flertal ansaa denne Udgift for ganske unødigt for Kommunen.

Mikael Johansen troede, at Aarhus blev den eneste Købstad, der nægtede at bevilge dette Bidrag. Han vilde i hvert Fald stemme imod Forslaget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XVII. Forslag fra Simonsen, Moustén og Marinus Petersen om, at der paa Budgettet maa blive opført til et Krematorium 85000 Kr. at anvende efter Byraadets nærmere Bestemmelse. Dette Forslags Vedtagelse vil medføre, at Konto XXI 2. d., hvorunder der er opført Beholdning af Laan pr. 31. Marts 1913, vil blive at nedsætte med det samme Beløb. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Flertal.

Simonsen anbefalede Forslaget. Han skulde ikke komme ind paa lange Betragtninger, da Sagen var blevet grundigt drøftet for nylig. Der forelaa

et Projekt med en Gibbsmodel, som var fremskaffet efter Beslutning af et tidligere Byraad. Muligvis skulde der nu foretages forskellige Ændringer ved Projektet, men det var der ogsaa Tid til. Det var tvivlsomt, om der vilde blive anvendt noget af Beløbet i dette Aar, idet Pladsen og adskilligt andet først skulde bestemmes. Der vilde vel blive sagt, at det var vanvittigt at bygge et Krematorium, men Forslagets Vedtagelse vilde i hvert Fald ikke blive mærkbart paa Budgettet. Kravet om et Krematorium var blevet rejst og vedtaget i Byraadet, da Socialdemokraterne ikke var i Flertal. Taleren havde personlig den Opfattelse, at Kommunen vilde tabe meget, hvis den ikke bestræbte sig for at faa Krematoriet opført hurtigst muligt. Hvis denne Sag udsattes 10—15 Aar, vilde det koste adskillige Hundrede Tusinde Kroner for den senere Slægt til Anlæg af en ny Kirkegaard. Der arbejdedes paa at gøre Krematoriet til en central jydsk Anstalt, hvad nok vilde lykkes, og der var rejst en Bevægelse for at samle Tilhængere til denne smukke Ide. Det havde været Taleren en Glæde at se, hvor stor Tilslutning der allerede havde været fra alle Samfundsklasser. Fra konservativ Side vilde man naturligvis bekæmpe Sagen hensynsløst, men det gjorde man jo ved alt nyt, saaledes ogsaa i Fjor ved Indførelsen af den 8 Timers Arbejdsdag. Vilde man rette sig efter Højre, kom man ingen Steder. Der var nylig rejst en Bevægelse for at faa opført en femte Statskirke her i Byen. Denne Sag vilde sætte Byen i stor Udgift, men alligevel blev der agiteret stærkt derfor i de konservative Blade. Maaske kom Krematoriet de Herrer Kirkebyggere paa tværs, for det vilde jo have været rart, om man kunde have manøvreret saaledes, at et muligt Kommune-tilskud

til Kirken kunde tages af det til Krematoriet bestemte Beløb.

M i k a e l J o h a n s e n skulde indrømme, at Hr. Simonsen var en modig Mand, der under den nuværende Situation kunde foreslaa at opføre et Krematorium og tilmed sige, at Undladelsen heraf vilde blive dyr for den senere Slægt. Alt talte imod at opføre et Krematorium. I København havde man haft et saadant i mange Aar, men endnu var det uendelig faa, der blev brændt. Et Krematorium var ganske unyttigt, og der savnedes Bevis for, at en ny Kirkegaard vilde være overflødig om 15 Aar. Der var intet at sige til, at Hr. Simonsen arbejdede for Ligbrændingstanken, som jo kunde være meget smuk, hvad der dog kunde tvistes om, men Taleren vilde dog se, om der kunde skaffes Flertal for at opføre et Krematorium nu. Han vilde i hvert Fald paa det kraftigste protestere derimod.

F o r m a n d e n udtalte, at de Formaal, der lagdes til Grund ved Stiftelsen af et Laan ofte ændredes i Løbet af den Tid, Laanet var bestemt at strække til. Saaledes var det ogsaa sket med Laanet af 1909. Hvis man regnede med at følge Laaneprogrammet med Undtagelse af Anlægget af en ny Kirkegaard og medregnede det, der senere var kommet til, vilde man komme til at mangle ca. 400000 Kr. Under de Omstændigheder havde Taleren ikke ment at kunne gaa med til Forslaget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIX 3. Forslag fra Marinus Petersen, Magnus Nielsen, Mikael Johansen, J. C. Petersen, Møller, Carl Laursen, N. Joh. Laursen og Jul. Andersen om, at det ordinære Tilskud til den tekniske Skole, 5000 Kr., bliver forhøjet til 6000 Kr. — Budgetudvalget anbefaler, at der opføres som

et ekstraordinært Tilskud 1000 Kr. paa Betingelse af, at Aarhus Haandværkerforening bevilger 500 Kr.

Vedtoges som af Budgetudvalget foreslaaet.

Ad Konto XIX 4. Forslag fra Magnus Nielsen, Mikael Johansen, J. C. Petersen, Møller, Carl Laursen, N. Joh. Laursen og Jul. Andersen om, at der paa Budgettet maa blive optaget et Bidrag paa 300 Kr. til Rednings- og Fødehjemmet »Bethesda« — Tiltraadt af Budgetudvalgets Mindretal.

Mikael Johansen anbefalede Forslaget. »Bethesda« havde tidligere faaet et aarligt Bidrag fra Kommunen, men det var for nogle Aar siden blevet sat ud af Budgettet. Budgetudvalgets Flertal havde ikke villet anbefale Forslaget, fordi de paa »Bethesda« fødende Kvinder i visse Tilfælde kunde komme til at fraskrive sig deres Forældreret. Dette var imidlertid kun sket i ganske faa Tilfælde overfor Mødre paa 15 eller 16 Aar. Efter Sigende øvede »Bethesda« en udmærket Gerning, Hjemmet blev ypperligt styret, og mange private ofrede meget for at opretholde det

Simonsen skulde ikke komme ind paa at omtale »Bethesda«s Betydning, da det ikke var det, Sagen drejede sig om. Hele Budgetudvalget havde fra først af stillet sig saaledes, at det vilde anbefale at bevilge de 300 Kr., hvis de Kontrakter, hvorved Mødre fraskrev sig Retten til deres Børn, ikke var gældende mere. Da det imidlertid var blevet oplyst, at disse Kontrakter eksisterede endnu, kunde Udvalgets Flertal ikke anbefale Bevillingen. Kontrakterne gik ud paa, at de fattige Kvinder, der fødte paa »Bethesda«, skulde fraskrive sig Forældreretten, hvis Hjemmets Styrelse mente, at de ikke egnede sig til at opdrage Barnet. Dette var en Krænkelse af Menneskeret og Kristendom saa Taleren kunde ikke anbefale Bevillingen, hvis

Hjemmet ikke frafaldt denne Bestemmelse, der kun repræsenterede Magtskyge fra Hjemmets Styrelses Side. Det var Værgeraadets Sag at fratage Forældreretten, saa Hjemmets Styrelse kunde henvende sig til det, hvis det mente, at en af de fødende Kvinder ikke egnede sig til at opdrage sit Barn. Iøvrigt var det et Spørgsmaal, om en saa haardhjertet Bestemmelse kunde staa for Domstolene; i hvert Fald var det oprørende at benytte sig af en Kvindes Nødstilstand til at fratvinge hende Underskrift paa en saadan Bestemmelse.

M i k a e l J o h a n s e n pegede paa, at vedkommende Kvinder ikke var tvunget til at henvende sig til »Bethesda«, men ogsaa kunde gaa til Fødselsanstalten. Det glædede ham, at Hr. Simonsen havde en saa stor Tillid til en Statsinstitution som Værgeraadet. Tilskudet var i sin Tid blevet taget fra Hjemmet paa Foranledning af Hr. Sabroe, som havde sagt, at Hjemmet blev ledet i indremissionsk Aand. Naar der blev øvet en god Gerning, skulde man anerkende det, hvem det saa end var, der øvede den. Taleren kunde saaledes meget vel anerkende, at Socialdemokraterne gjorde mange gode Gerninger. Iøvrigt kunde der næppe nævnes et eneste Eksempel paa, at Kvinder og Børn, der havde opholdt sig paa Hjemmet, ikke havde været glade ved at være der. Hr. Simonsen havde før talt om et »Spjæt«, maaske kunde der være Anledning til at bruge dette Udtryk om Flertallets Stilling til dette Forslag.

J a k o b J e n s e n var meget glad ved Værgeraadet, selv om man kunde ønske, at Valgmaaden til denne Institution var noget anderledes. Saa længe Socialdemokraterne havde været i Byraadet, havde de talt mod disse Kontrakter. Hjemmet havde nu haft 11 Aar til at forandre disse, men

naar det ikke vilde det, maatte det vel ikke have til Brug for Understøttelsen.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto XIX 4. Andragende fra Bestyrelsen for Marthahjemmet og de dermed forbundne Vuggestuer om, at det Hjemmets Husholdningsskole hidtil tilflydte Bidrag, 500 Kr., maa blive bibeholdt — Anbefalet ef Budgetudvalget.

Budgetudvalgets Indstilling vedtoges.

Ad Konto XIX 5. Andragende fra Ejeren af Aarhus Vandkuranstalt om, at der paa Budgettet maa blive optaget et Beløb til Bade til ubemidlede. — Budgetudvalget anbefaler at optage 300 Kr.

Budgetudvalgets Indstilling vedtoges.

Ad Indtægtskonto III g. 2. a. Forslag fra Flertallet i Udvalget for Belysningsvæsenet om, at Prisen for Kul maa blive opført til 15 Kr. i Stedet for 16 Kr. 50 Øre pr. Ton, og at det opførte Kvantum af Kul maa blive nedsat med 600 Ton som en Følge af, at Gasudbyttet pr. Ton vil være at beregne til 290 i Stedet for 283 m³. Disse Nedsættelser vil nedbringe Udgiften med 42900 Kr. Det bemærkes, at de af Simonsen m. fl. stillede Forslag om Ændringer paa Gasværkets og Elektricitetsværkets Konti herefter er tagne tilbage — Tiltraadt af Budgetudvalgets Flertal.

S a m u e l s e n meddelte, at Udvalget ikke havde kunnet blive enigt, idet Hr. Møller havde fastholdt den paa Budgetforslaget opførte Kulpris. Naturligvis kunde ingen sige, hvad den virkelige Pris vilde blive, saa i Øjeblikket maatte en Pris af 16 Kr. 50 Øre kaldes lige saa usikker som en Pris af 15 Kr. 16 Kr. 50 Øre var en absolut opskruet Pris, der kun var blevet ansat, fordi København fornylig havde givet noget lignende. Værket havde imidlertid Kul til Maj, og inden den Tid vilde

Prisen forhaabentlig falde. Gennemsnitsprisen for de sidste 10 Aar var 15 Kr. 22 Øre, saa det var fuldt forsvarligt nu at opføre 15 Kr., naar det skete med Forbehold om, at Udvalget, hvis Kulprisen skulde stige meget stærkt, senere vilde komme til Byraadet med Forslag om en midlertidig Forhøjelse af Gasprisen.

Møller udtalte, at det var meget let saaledes med et Pennestrøg at forbedre Budgettet med 43000 Kr. Hvis en privat Mand bar sig saadan ad ved Lægningen af sit Budget, vilde man sige, at han begik en letsindig Handling, og at han ikke var skikkaet til vedblivende at drive Forretning. Hvad der i saa Henseende var urigtigt for en privat Mand, var lige saa urigtigt for en Kommune. 16 Kr. 50 Øre kunde aldeles ikke siges at være en stærkt opskruet Pris. Gennemsnitsprisen var 15 Kr. 22 Øre, og man maatte regne med, baade at alt steg, og at Tiden var meget uheldig til at nedsætte Overslagsprisen. For Øjeblikket kunde ingen købe Kul for 16½ Kr. pr. Ton. Desuden var der netop i Dag kommet Telegram om, at der var meget stor Sandsynlighed for Kulstrejke. Selv om denne imidlertid vilde blive undgaaet, blev det kun paa Betingelse af meget betydelige Tillæg til Arbejderne. Denne yderligere Udgift kom selvfølgelig ikke Mineejerne, men Konsumenterne til at bære. Udvalget havde da ogsaa ved Lægningen af Budgettet været fuldt enigt om, at Kulprisen ikke kunde sættes billigere end til 16½ Kr., og det samme havde Belysningsvæsenets Embedsmænd været. Taleren havde derfor heller ikke i Budgetudvalget kunnet gaa med til paa Belysningsudvalgets Vegne at ændre det engang enstemmigt vedtagne Budget. Efter Budgetudvalgets Anmodning havde Belysnings-

udvalget atter holdt Møde om Sagen. Ved dette Møde, hvor Udvalgets Formand ikke havde været til Stede, havde Hr Christensen ikke kunnet gaa længere ned med Kulprisen end til 16 Kr., medens Taleren havde fastholdt de 16½ Kr. Faa Dage efter var der atter blevet holdt Møde, og da havde Udvalgets Flertal skiftet Mening og kunde gaa ned til 15 Kr. Taleren skulde tage meget fejl, hvis dette Omslag ikke var foranlediget af et stærkt Pres fra Budgetudvalgflertallets Side. Det var rigtigt, at København først i Januar havde købt til 16½ Kr., men siden var Prisen yderlig steget. Det var meget letsindigt at budgettere en Pris, man næsten var sikker paa, at man ikke kunde købe for. Ganske vist kunde man nok i Almindelighed regne med et Gasudbytte paa 290 m³ pr. Ton Kul, men det maatte dog erindres, at man ikke undgik forskellige Omkostninger i Aarets Løb. Paa dette Omraade vilde man altsaa ogsaa ligesom paa andre regne med det højeste Beløb i Indtægt, der kunde være Tale om, men med det laveste i Udgift. Skulde Forslaget blive vedtaget, maatte derfor al Tale om at holde Budgettet forstumme. Hvis Budgetforslaget blev fastholdt, vilde der ikke blive Tale om at forhøje Gasprisen, hvilket derimod vilde blive nødvendigt, dersom man nu nedsatte den budgetterede Pris til 15 Kr., men kom til at betale 16½ Kr. I saa Tilfælde havde det altsaa været Flertallet, der havde fremtvunget Forhøjelsen. Det var meget urigtigt at forandre den budgetterede Pris, da der var den aller største Udsigt til, at man kom til at betale mere end 16½ Kr. Man kunde lige saa godt, naar man opstillede hele Kommuneregnskabet, trække noget fra det Beløb, der skulde udskrives i Skat, det vilde være ganske samme Fremgangsmaade.

Jakob Jensen bemærkede, at Højre altid talte om, at Strejker fordyrede Varepriserne. I dette Tilfælde forlangtes der kun nogle faa Pence pr. Ton, og det kunde dog ikke være Skyld i den Stigning, der i Øjeblikket fandt Sted. Det var Spekulanterne og ikke de faa Pence pr. Ton, som Arbejderne muligvis skulde have mere hen paa Sommeren, der nu fordyrede Kullene. Forøvrigt viste Erfaringen, at Markedet altid svingede tilbage. Taleren syntes, Belysningsudvalget handlede ganske sundt og forretningsmæssig rigtigt ved at lægge en Gennemsnitspris for Kul til Grund for den kommende Tid og saa tage Forbehold om at lægge paa det færdige Produkt, hvis der skulde indtræffe en Stigning. Samme Fremgangsmaade brugte Hr. Møller utvivlsomt hver Dag i sin Bedrift. Hvis Hr. Møller altid solgte sine Varer til samme Pris, hvad Raaprodukterne end kostede, saa vilde Hr. Møller have været paa Fattiggaarden for længe siden. De Herrer af Højre arbejdede i Virkeligheden ikke paa andet end at bringe Skatteprocenten op for saa senere overfor Borgerne at give Socialdemokraterne Skylden derfor. De Herrer kunde imidlertid være rolige, Socialdemokraterne styrede mange Foretagender, og de skulde ogsaa nok styre Kommunen. Ved Budgettets 1. Behandling havde Hr. Mikael Johansen jo ogsaa fremhævet, at man havde faaet Vandværket til at svare sig ved at forhøje Vandafgiften, og henstillet til Hr. Simonsen at gøre ligedan med Slagtehuset. Taleren haabede, at Referenten havde faaet denne Udtalelse af Hr. Johansen med; den maatte Hr. Johansen vel bøje sig derfor. I Virkeligheden blev hele Budgettet afgjort ved et Pennestrøg.

Samuel sen fandt det mærkeligt, at en saa fjernliggende Grund som en mulig Strejke i England skulde bringe Skatteprocenten til at stige i Aarhus. Det Par Øre, Minearbejderne eventuelt vilde komme til at strejke for, kunde ikke indvirke meget paa Kulprisen. For indeværende Aar var Prisen 13 Kr. 10 Øre og efter Gennemsnittet for de 3 sidste Aar 13 Kr. 75 Øre, saa det vilde være fuldt forsvarligt at regne med 15 Kr. Denne Pris var selvfølgelig uvis, men det var 16¹/₂ Kr. ogsaa, maaske vilde man komme til give 20 Kr., det kunde ingen sige noget bestemt om. Skulde Prisen blive meget stor, vilde det blive nødvendigt at forhøje Gasprisen, saaledes som man havde maattet gøre det Aar, da Kulprisen sprang op i 19 Kr. 80 Øre.

Mikael Johansen kunde forsikre, at han ikke bøjede sig for Referentens Gengivelse af hans Udtalelser angaaende Vandafgiften ved Budgettets 1. Behandling. Taleren havde sagt, at Afgiften for Vand til Næringsbrug var blevet forhøjet, men havde aldrig tænkt paa at gaa med til en Forhøjelse af Afgiften for Vand til Husholdningsbrug. Han troede ikke, Hr. Samuel sen var gaaet helt frivillig med til at ansætte Kulprisen til 15 Kr.; der havde sikkert været stærke Kræfter i Bevægelse. Kullene kostede i Aar langt mere end i Fjor, og hvis Strejken blev til noget, vilde Prisen selvfølgelig stige endnu mere. Hele Manøvren var kun iværksat for at holde Skatteprocenten nede. Paa samme Maade var det gaaet med Fattigvæsenets Budget, som var blevet nedsat med 12000 Kr., uagtet Fattigudvalgets Formand havde erklæret, at Beløbet sikkert vilde gaa med. Selv om Skatteprocenten ved en saa kunstig Fremgangsmaade kunde holdes en Smule nede i Aar,

vilde den blot stige saa meget mere næste Aar. Hr. Jakob Jensen havde ikke Lov til at sige, at Højre gjorde alt muligt for at forhøje Skatteprocenten. Dette var usandt; Højre vilde kun ikke være med til et usundt Finansstyre; thi der var ikke noget værre end ikke at overholde Budgettet, hvad Hr. Jakob Jensen iøvrigt meget ofte selv havde sagt. Taleren maatte bestemt fraraade at sætte Kulprisen ned til 15 Kr. og vilde for sit Vedkommende ikke gaa med til noget saa inhumant som i den haarde Vinter at forhøje Prisen for Kogegas. Forholdene viste altfor godt, hvem der holdt Skatteprocenten oppe.

Simon sen forstod ikke, at de Herrer Møller og Mikael Johansen kunde komme saa højt op i denne Sag. De Principper, der laa til Grund for den foreslaaede Forretningsgang, var soleklart rigtige. Forholdet var, at Højre vilde have Kulprisen saa højt ansat, at der kunde blive Underskud paa Budgettet. Kunde dette ikke lykkes, vilde Højre have Gasprisen sat op straks, medens Socialdemokraterne vilde vente med Forhøjelsen, til man saa, om der virkelig blev stærk Stigning i Kulpriserne. Taleren vilde under ingen Omstændigheder være med til at slaa fast, at Kommunens Værker skulde levere deres Produkter til samme Pris, hvad Raaprodukterne end kostede, men han vilde have Lov til at vente med at lægge en Byrde over paa Skatteyderne, til han saa, om det var nødvendigt. I Budgetudvalget havde Hr. Møller derimod foreslaaet at lægge paa Gasprisen. Hr. Møller havde ikke Ret i, at hele Budgettet var lagt med Maksimumsindtægter og Minimumsudgifter. Cokesprisen var f. Eks. sat meget lav.

Christensen hævdede, at det var et Skøn, enten man satte Kulprisen til 16½ Kr eller til

15 Kr. Da det desuden ved Budgettets 1. Behandling var blevet godtgjort, at Gasværket ikke gav Underskud, men Overskud, var det fuldt forsvarligt at budgettere Kulprisen til 15 Kr. med Forbehold om at lade Byraadet træffe Bestemmelse om en højere Gaspris, hvis Kullene skulde stige stærkt. Ved det Udvalgsmøde, hvor kun Hr. Møller og Taleren havde været til Stede, havde Hr. Møller udtalt, at han ikke vilde være med til at nedsætte Kulprisen, uden at Gasprisen blev forhøjet. Dette stod iøvrigt ogsaa i den Indstilling, der blev Mødets Resultat. Det var fuldt forsvarligt at sætte Gasudbyttet pr. Ton Kul til 290 m³, det havde som Regel været højere. At forhøje Prisen for Kogegas vilde være at paaligne Smaafolk en uforholdsmæssig Skattebyrde. Dette kunde Taleren ikke være med til for at skabe et stort Overskud for Gasværket.

Møller troede dog, at en Forhøjelse af Arbejdslønnen til Grubearbejderne vilde betyde noget med Hensyn til Kulpriserne. Naar Gennemsnitsprisen for de sidste 10 Aar var 15 Kr. 22 Øre, var det dristigt under de nuværende Forhold og med en Strejke i Udsigt at tro, at Kulprisen vilde gaa lavere. Alle Raaprodukter var i det hele taget steget de sidste 10 Aar. Højre søgte selvfølgelig ikke at sætte Skatteprocenten op, men det vilde gerne lægge et forstandigt Budget. Da Budgettet blev lagt, havde de Herrer Christensen og Samuelson været fuldt enige med Taleren i at sætte Kulprisen til 16 Kr. 50 Øre. Denne Pris havde Taleren fastholdt, men de to Herrer havde svinget. Der var blevet sagt, at Taleren vilde have Gasprisen sat op; det var rigtigt, men kun hvis Kulprisen skulde sættes ned. Dette Standpunkt var meget naturligt, for den samme Balance

maatte selvfølgelig skaffes til Veje. Tidligere havde Kulprisen kunnet stige 4 Kr. fra det ene Aar til det næste, og det kunde ske igen. Taleren havde ikke sagt, at hele Budgettet var lagt efter Maksimumsindtægter og Minimumsudgifter.

Jakob Jensen paaviste ved forskellige Oplysninger, at Prisen for Raaprodukter svingede, og at der ikke var sket nogen nævneværdig Forhøjelse i mange Aar, naar man regnede med Gennemsnittet. Han mindede Hr. Møller om, at de enkelte Udvalg ved en Budgetbehandling noget maatte rette sig efter det samlede Byraads Mening, saaledes at der kunde lægges et vel afstemt Budget. I Anledning af Hr. Mikael Johansens Udtalelse om, at Flertallet kunstigt vilde holde Skatteprocenten nede, skulde Taleren minde om, at de Herrer for 14 Dage siden havde stillet Forslag om at drive en Kirkegaard, som der slet ingen Brug var for, og om at bevilge 32000 Kr. til et nyt Kapel. Det var meget rigtigt, at et Budget skulde overholdes saa godt det lod sig gøre, men intet Udvalg mødte med saa mange Overskridelser som Brolægningsudvalget, for hvilket Hr. Magnus Nielsen var Formand. Ved Thunøgade var der endog blevet en stor Overskridelse, fordi Gaden var blevet lagt paa en Maade, som ikke var vedtaget. Da Socialdemokraterne var i Mindretal i Byraadet, blev der hvert Aar brugt af Kassebeholdningen, som efter at de var kommet Flertal, var blevet forøget Aar for Aar. Naar man vilde bruge af Kassebeholdningen og afholde mange Udgifter, som nu afholdtes af de aarlige Budgetter, af Laan, var det en let Sag at holde Skatteprocenten nede.

Harald Jensen bemærkede, at Hr. Mikael Johansens Meddelelse om, at Taleren i Budget-

udvalget skulde have sagt, at de 12000 Kr. paa Fattigvæsenets Budget nok vilde blive brugt alligevel, var for saa vidt rigtig. Fattigvæsenet Udgifter kom nemlig af sig selv, og den eneste Rettesnor, man havde ved Lægningen af dets Budget, var det foregaaende Aars Regnskab. Men Hr. Mikael Johansen erindrede vel nok, at Talereren havde gjort opmærksom paa, at Indtægtsposten paa Fattigvæsenets Budget for Refusion fra fremmede Kommuner var regnet for lavt, hvorfor Taleren havde ment, at den kunde forhøjes med 12000 Kr., saaledes at Budgettet saa nøje som muligt kunde komme til at svare til Virkeligheden.

S a m u e l s e n hævdede, at der absolut intet Pres var blevet øvet paa ham af Budgetudvalgets Flertal. Efter at Budgettet var blevet indsendt, havde han talt med sagkyndige Folk, som havde udtalt, at Kulprisen var kunstigt forhøjet, og han havde saa ment, at man havde Lov til at regne med en rimeligere Pris. Det var rigtigt, at Cokesprisen var lav, og det var muligt, at man blev nødt til at forhøje den i en nær Fremtid.

M i k a e l J o h a n s e n maatte, naar man vilde give Højre Skyld for at ville forhøje Budgettet, gøre opmærksom paa, at der fra Højre kun var stillet Forslag om at opføre ganske enkelte Smaabevillinger til ialt 650 Kr. Dette tydede da ikke paa, at Højre ønskede at forhøje Budgettet. Da Hr. Jakob Jensen forleden havde angrebet Belysningsvæsenet, havde han faaet et udmærket Svar af Hr. Christensen. Hr. Jakob Jensens Udtalelser overfor Taleren skulde denne ikke svare paa, for naar Folk var uartige, var man fritaget for at svare.

M ø l l e r var overbevist om, at det Kapel, som

Socialdemokraterne havde stemt ned, vilde have forrentet sig langt bedre end de 85000 Kr., der skulde anvendes til Krematoriet. Enhver maatte indrømme, at det vilde være lettere at overholde Belysningsvæsenets Budget, naar Kulprisen blev ansat til 16 $\frac{1}{2}$ Kr., end naar den blev sat til 15 Kr. Det vilde være meget letsindigt at slette de 43000 Kr. af Budgettet. Ved næste Regnskabsaflæggelse vilde Kassebeholdningen næppe være saa stor, som den saa ud til at blive.

J a k o b J e n s e n hævdede, at Kassebeholdningen de senere Aar var gaaet op. Med Hensyn til Belysningsvæsenet vilde man sikkert komme til at bære sig ad, som Taleren havde foreslaaet. I en Sag angaaende nogle Kontrakter var Byraadet ogsaa gaaet imod Taleren, men det, han ønskede, var dog kommet til at staa i Kontrakten. Havde Taleren været uartig, maatte Hr. Mikael Johansens Bebrejdelse falde paa Formanden, der ikke havde fundet Anledning til at paatale noget.

S i m o n s e n vilde slaa fast, at Hr. Møller efter sine egne Udtalelser vilde have haft Gasprisen forhøjet straks, men at Socialdemokraterne vilde vente, til man saa, om en Forhøjelse blev nødvendig som Følge af stærkt stigende Kulpriser.

M ø l l e r havde intet saadant udtalt, men kun at en Forhøjelse vilde være nødvendig, hvis Budgettet skulde forbedres med de 43000 Kr.

C h r i s t e n s e n oplæste følgende Indstilling fra Hr. Møller til Budgetudvalget:

»I Betragtning af de høje Kulpriser og de for Tiden værende vanskelige Forhold paa Kulmarkedet anser undertegnede J. Chr. Møller det ikke for forsvarligt at forhøje det opførte Gasudbytte pr. Ton Kul (det samme, som har været opført gennem en lang Aarrække) og derved ned-

sætte Udgiften til Kul, og mener jeg, at en Nedsættelse i Udgiften kun vil være forsvarlig, saafremt Gasprisen samtidig forhøjes, hvorfor jeg ikke kan imødekomme Budgetudvalgets Ønske.»

Taleren mente, at det af denne fremgik, at Hr. Møller intet havde haft imod at gaa med til en Forhøjelse af Gasprisen.

Simonsen kunde ikke se andet, end at Skrivelsen bekræftede, at Hr. Møller vilde have haft Gasprisen forhøjet straks.

Jakob Jensen gjorde opmærksom paa det mærkelige i, at Hr. Møller vilde have Gasudbyttet nedsat, fordi Kulprisen var høj.

Møller pegede paa, at der i Skrivelsen ikke stod et Ord om, at han ansaa det for nødvendigt at forhøje Gasprisen, hvis Kulprisen blev budgetteret til 16½ Kr. pr. Ton. Kun hvis Prisen blev sat ned til 15 Kr., vilde en Prisforhøjelse for Gassen være nødvendig.

Christensen pointerede, at Hr. Møller i Belysningsudvalget ikke havde talt imod den af Direktøren og Kontorchefen foreslaaede Forhøjelse af Gasprisen, hvad derimod Hr. Simonsen og Taleren havde gjort.

Forslaget vedtoges.

I Henhold til ovenstaaende Vedtagelser forhøjedes Udgiftskonto I med 1758 Kr. 33 Øre, Udgiftskonto VI nedsattes med 2600 Kr., Udgiftskonto VIII forhøjedes med 600 Kr., Udgiftskonto X nedsattes med 3150 Kr., Udgiftskonto XII nedsattes med 50 Kr., Udgiftskonto XVII forhøjedes med 85000 Kr., Udgiftskonto XIX forhøjedes med 1800 Kr., og Udgiftskonto XXI nedsattes med 85000 Kr. Derhos nedsattes Udgiften under Indtægtskonto III g med 42900 Kr.

Ellers vedtoges Budgettet, der blev gennem-

gaaet Post for Post, i den Skikkelse, hvori det i Udkast forelaa fra Budgetudvalget, og det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed, kommer da til at udgøre 1671798 Kr. 11 Øre.

Endelig vedtoges det at fastsætte den i § 2 c i Vedtægt for Ligning af personlig Kommuneskat i Aarhus Købstadkommune ommeldte Procentdel, der vil være at lægge til det Beløb, som skal udskrives efter Formue og Lejlighed, til 5 %.

- 5 (J. Nr. 21⁷—1911) Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at den projekterede Forbindelsesgade mellem Thunøgade og Samsøgade Vest for Brandstationen benævnes »**Hjarnøgade**«.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 485—1911). Til Erklæring forelaa en Forespørgsel fra **den jydsk Fødselsanstalt** til Justitsministeriet angaaende Udredelsen af Begravelsesudgifter for dødfødte Børn og Børn, der dø paa Anstalten.

Formanden foreslog at tiltræde Fattigudvalgets Erklæring, som gik ud paa, at disse Udgifter formentlig maatte paahvile Staten, og som iøvrigt paapegede de Vanskeligheder, der vilde være forbundet med at lade Fattigvæsenet udrede dem.

Fattigudvalgets Erklæring tiltraadtes.

7. (J. Nr. 496—1911). Fra Udvalget for **de kommunale Arbejderes Sygekasse** forelaa følgende Indstilling om Ændringer i Statutterne for Kassen:

»I Anledning af Overenskomsten mellem Byraadet og Kommunens Arbejdere tillade man sig, i Henhold til Statutternes § 7, at fremsende hosstaaende Forslag til Ændring i Statutter for Kommunale Arbejderes Sygekasse.

§ 2.

Adgang til
at blive
Medlem.

Adgang til at blive Medlem er kun aaben for faste kommunale Arbejdere eller Havnearbejdere, som er over 40 Aar og af den Grund ikke kan optages i en statsanerkendt Sygekasse. Efter 1. November 1911 optages ikke flere Medlemmer.

§ 11.

Lægen.

I 5. Linie forandres 8 Kr. til 10 Kr. og i 6. Linie 4 Kr. til 5 Kr.

§ 14.

Sygehjælp

De ordinære Sygepenge er 1 Kr. 50 Øre pr. Dag. For Sygdomme, der kun varer 3 Dage, ydes ingen Sygehjælp. Pengehjælpens Varighed er 13 Uger i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder (ikke Regnskabsaaret).

Fornævnte Ændringer har været forelagt en i Sygekassen den 7. November 1911 afholdt Generalforsamling, som vedtog efternævnte Ændringer og Tilføjelser til Udvalgets fornævnte Forslag:

ad § 2.

Sidste Stykke ændres til: Efter 1. November 1911 optages kun saadanne Arbejdere eller Funktionærer, der paa Grund af Lønforhøjelse tvinges til at udtræde af en statsanerkendt Sygekasse.

ad § 14.

Følgende Tilføjelse: Varer Sygdommen ud over 3 Dage, ydes Sygehjælp fra Sygdommens første Dag.

ad § 20.

Følgende Tilføjelse til Paragraffen: I Tilfælde af, at en fast Arbejder i Kommunens eller Havnens Tjeneste dør, erholder hans Enke, selv om Manden ikke er Medlem af

kommunale Arbejderes Sygekasse, en Begravelseshjælp af 80 Kr., og i Tilfælde af Hustruens Død erholder en saadan Arbejder 60 Kr. til Begravelseshjælp.

Endvidere Indsættelse af en ny Paragraf, der lyder saaledes: Enker efter afdøde Medlemmer kan fremdeles erholde Lægehjælp og Medicin.

Af de af Generalforsamlingen vedtagne Ændringer kan Udvalget kun tiltræde Tilføjelsen til § 14: »Varer Sygdommen ud over 3 Dage, ydes Sygehjælp fra Sygdommens første Dag«, hvilken Tilføjelse i Praksis ikke vil faa nogen Betydning, da der allerede nu i Sygdomstilfælde, der varer ud over 3 Dage, betales Sygehjælp fra Sygdommens første Dag.

Udvalget indstiller derfor Udvalgets Forslag til Byraadets Approbation, dog med den nævnte Tilføjelse til § 14«.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 1³⁵—1911). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 1504 a af Bygrundene.

Anbefaledes.

9. (J. Nr. 2⁹¹—1911). Andragende om Tilladelse til Anbringelse af en **fremspringende Trappe paa Baptistmenighedens Kirke** i Hedemannsgade.

F o r m a n d e n meddelte, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i Betragtning af Fortovets Bredde og den ringe Færdsel anbefalede, at Byrådet for sit Vedkommende gav Tilladelse til Trappens Anbringelse, imod at der ved tinglæst Deklaration sikredes Byrådet Ret til, naar det maatte ønskes, at fordre Trappen rykket ind til Byggelinien.

C h r i s t e n s e n ansaa Deklarationen for unødvendig, da Trappen ikke kunde flyttes tilbage, uden at Kirkens Indretning skulde forandres.

M ø l l e r mente, at naar Menigheden kendte Deklarationen, kunde Kirken bygges derefter. Det var ikke forsvarligt at give en saadan Dispensation, uden at man ved given Lejlighed kunde tage den tilbage igen.

C h r i s t e n s e n fandt det unødvendigt at give Tilladelsen, naar Bygningen skulde indrettes efter Deklarationen. I andre Tilfælde, hvor Fortovet endda havde været smallere, f. Eks. ved Frimurerlogen, havde man givet en lignende Tilladelse uden Forbehold.

J a k o b J e n s e n oplyste, at Grunden til, at der intet Forbehold var blevet taget ved Frimurerlogen, var, at Sagen da ikke var blevet behandlet i Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. I nærværende Tilfælde drejede det sig mest om det arkitektoniske Udseende, idet man ikke mente, at Bygningen vilde komme til at ligne en Kirke, hvis Trappen ikke sprang frem.

Bevilgedes som foreslaaet af Udvalget.

10. (J. Nr. 2⁹⁰—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 11** for Ejendommen Tordenskjoldsgade 11.

Anbefaledes.

11. (J. Nr. 2⁸⁸—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Nørrebrogade 20.

Anbefaledes paa de af Bygningskommissionen opstillede Vilkaar.

12. (J. Nr. 2⁸⁹—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Sct. Paulsgade 40.

Anbefaledes paa de af Bygningskommissionen opstillede Vilkaar.

13. (J. Nr. 2⁸⁶—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 26** for Ejendommen Rosensgade 12.

Anbefaledes.

